

**ניסוי בהדברת קמחון באבטיחי SEED-LESS מהזן 313.
מבוא חמה 2001**

ש. גרף - שה"מ, מ. כצנלסון - מו"פ צפון, א. לוצ'ינסקי - מבוא חמה, רינה רוסו - נאות גולן.

מבוא - מחלת הקמחון מהווה איום על בריאות העלווה של האבטיחים בדרום רמת הגולן. פגיעת המחלה גורמת לקמילת הנוף ולהתמוטטות הצמחים. בניסויים שבוצעו בתחילת שנות ה-90 נמצא, שכדי להתמודד עם המחלה צריך לטפל טיפולי מניעה. לפני תחילת האילוח, ולטפל פעם בשבוע תוך הקפדה על אלטרנציה בין תכשירים ממשפחות כימיות שונות עם מנגנוני פעולה אחרים. לפיכך מספר הריסוסים להפחתת מחלת הקמחון הוא כ-6-7 ריסוסים בעונה.

מטרת הניסוי - לנסות להפחית את מספר הריסוסים.

פרטים אגרוטכניים - הניסוי בוצע בחלקת האבטיחים זן 313 בקיבוץ מבוא חמה שנשתלו ב-22/4. תכנית הניסוי היתה בלוקים באקראי ב-6 חזרות, כל חזרה כללה 3 ערוגות באורך 10 מטר. הריסוסים נעשו בעזרת מרסס גב מוטורי מצויד ברובה בנפח תרסיס של 30 ליטר לדונם. בניסוי היו 4 טיפולים:

- א. טיפולי מניעה מ-23/5 כאשר האבטיחים בפריחה זכרית.
- ב. טיפולים שהתחילו אחרי הופעת המחלה ב-10/6.
- ג. טיפולים מ-23/5 בתכשיר נמרוד.
- ד. ביקורת לא מרוססת בתכשירים להדברת קמחון.

הריסוסים היו:

- 23/5 - צמחי אבטיח בפריחה זכרית שביט במינון 75 סמ"ק/ד', טיפול א בלבד, ונמרוד 50 סמ"ק/ד', טיפול ג.
- 4/6 - צמחי אבטיח עם אבטיחים עד 2 ק"ג - פלינט 10 גר/דונם, טיפול א, ונימרוד 50 סמ"ק/ד', טיפול ג'.
- 10/6 - שביט 75 סמ"ק/ד' טיפולים א וב ונמרוד 50 סמ"ק/ד'.
- טיפול ג', בכל הטיפולים שולב טרייסר 20 סמ"ק/ד'.
- 18/6 - פלינט 15 גר/ד' בטיפולים א וב, ונמרוד 200 סמ"ק/דונם בטיפול ג'.
- 26/6 - פלינט 15 גר/ד' בטיפולים א וב' ונמרוד 200 סמ"ק/דונם.
- בטיפול ג' - במועד זה שולב ורטימק 50 סמ"ק/ד' בשילוב עם 0.2% משטח. B.B .
- 2/7 - שביט 75 סמ"ק/ד' בטיפולים א וב' ונמרוד 200 סמ"ק/דונם בטיפול ג'.
- במהלך הגידול נערכו תצפיות חזותיות על התפתחות המחלה.
- האבטיחים נקטפו מהערוגה האמצעית ב-10/7 וכל אבטיח מעל 4 ק"ג נשקל.

הריסוסים היו כדלקמן (תכשירים גר/סמ"ק/דונם).

מועד	23/5	4/6	10/6	18/6	26/6	2/7
טיפול						
א	שביט 75	פלינט 10	שביט 75	פלינט 15	פלינט 15	שביט 75
ב	----	----	שביט 75	פלינט 15	פלינט 15	שביט 75
ג	נמרוד 50	נמרוד 50	נמרוד 50	נמרוד 200	נמרוד 200	נמרוד 200
ד	----	----	----	----	----	----

הערכות להתפתחות המחלה היו כדלקמן :

מזב צמחי האבטיח ב - 9/7 (2)	הערכות הנגיעות בקמחון (1)					הטיפול
	6/7	29/6	22/6	13/6	8/6	
4.8	8	8	3	1	1	א- מניעה
5.2	7.3	7.3	3	1	1	ב - תגובה
6.5	7.3	7.2	3.3	1	1	ג - טיפולים בנמרוד
2.8	9.2	8.7	5.6	1	1	0 - ביקורת

(1) = 0 אין קמחון עד 10.0 = קמחון רב.

(2) = 0 צמחים מתים ועד 10.0 = צמחים מפותחים וירוקים.

הטיפולים שרוססו גרמו לעיכוב בהתפתחות הקמחון בהשוואה לביקורת. אולם, לקראת סוף הגידול נצפה אילוח רב במחלה גם בחלקות המטופלות ללא הבדל בין טיפולי מניעה ותגובה. אולם, צמחי האבטיח שטופלו בתכשיר נימרוד נראו ירוקים ובריאים יותר מהטיפולים האחרים שנראו טוב יותר מצמחי הביקורת.

יכול החלקות היה : (ק"ג 10/ מ"ר)

מס' אבטיחים קטנים מ- 4 ק"ג	אבטיחים במשקל מעל 6 ק"ג		אבטיחים במשקל 4-6 ק"ג		הטיפול
	משקל	מס'	משקל	מס'	
2.1	56.8	7.3	26.8	5.3	א- מניעה
1.1	61.8	8.3	28.4	5.7	ב- תגובה
2.7	51.3	6.9	26.0	5.1	ג - טיפולים בנימרוד
2.5	59.8	8.1	23.5	4.6	ביקורת

אין הבדל סטטיסטי ביכולי החלקות במובהקות של 0.05. למרות האילוח הקשה במחלה היבולים היו סבירים באיכות טובה וזאת כנראה בגלל העיתוי המאוחר של שיא המחלה. אולם יש לצין שאת קטיף חלקות הביקורת אי אפשר היה לדחות בגלל מצב הצמחים ואילו את החלקות המטופלות ניתן היה לקטוף גם מאוחר יותר.

לסיכום : בניסוי זה לא נראה יתרון לטיפולי המניעה בהשוואה לטיפולי התגובה בהדברת מחלת הקימחון שאילחה ברמה גבוהה את כל החלקות.